

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfő és ünnepek után is	
Előfizetői árak:	
Helyben hazhoz fordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hónap	1 fr.
Videkre postán küldve:	
Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hónap	1 fr. 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.	

Szerkesztőség:
Főtitér, Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.
Bérmegentel leveleket csak ismert
kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
Főtitér, a törvényszék melletti Neumann-
házának utcára nyíló helyiségekben.
Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

A cholera.

Arad, szeptember, 15.

Elértük szeptember közepét, s még mindig tikkasztó a hőség. Ez terjeszti a borzasztó járványt, mely már az ország fővárosában pusztít. Előreláthatólag el fog az terjedni az ország többi vidékére is, mert Budapesttől el nem zárhatjuk magunkat; érintkezésünk vele folytonos, s így kell, hogy készen legyünk a félelmes vendéggel szemben. Erélyes intézkedésekre van szükség, melyek nemcsak a papíron, de a valóságban is azonnal foganatosítandók. Itt van az intő példa. A fővárosi sajtó ma kivétel nélkül erősen megtámadja a főváros hatóságát, s súlyos beszámítás alá eső mulasztásokkal vádolja, sőt egyik tekintélyes ellenzékli lap a fővárosi administratív szervezeten nehézségeivel szemben a belügyminisztertől kormánybiztos kiküldését kívánja, ki a szükséges rendkívüli hatalomkörrel felruházva, az összes védekezési intézkedéseket vezesse, a ki gyorsan és erélyesen teszi meg rendszabályait. Legyőzhetőnek mondja a járványt éppen úgy, mint Toulonban, Nápolyban legyőzték, de csak úgy, ha az önvédelem vezetése szakavatott és hivatasával tisztában levő férfura bizatik.

Idézünk a fővárosi hatóságra szórt szemrehányásokból néhányat azért, hogy tanulságos legyenek. Az első eset a fővárosban szeptember 7-én fordult elő, de azért semmi sem történt mindabból, mit a tudomány és tapasztalás ily esetekre tudszab. A főváros különböző hatóságai már hónapok óta kiadták a legszebb rendeleteket, de ezek a papiroson maradtak, s a lakosság maga sem vette elég komolyan a dolgot, midőn látta, mily közönyösen viselik magukat a hivatalos közegek. Csak így történhetett, hogy a főváros a kedvezőtlen időjárás s az általános indolentia folytán óriási piszok- és porfészekké változott, melyben egészségtelen a levegő, melynek atphosmerája telve miazmákkal s melynek még üdülő helyei is eljlesztő képet nyújtanak.

Felvetik a kérdést, hogy egy nagy állam fővárosához méltó állapotok-e ezek? A járvány fölötti fejét és nyomban kitűnik, hogy a közegészségi szolgálat még kezdetlegesen is alig van szervezve. Choleraiban elhunytak fél

napnál tovább maradtak a házakban, mivel az egyik hatóság a másiktól várta a hulla elszállítását és kitűnt, hogy a kerületi előjárásoknak hullaszállításra még csak kosaruk sincsen.

És így tovább. A többi törvényhatóságok ebből megtudhatják, hogy melyek a legsürgősebb intézkedések, melyekkel késedelmelni nem szabad, nehogy mulasztással vádoltassanak épp úgy, mint a főváros hatósága. Nemcsak a városokban, de a községekben is valósítandók a rend és tisztaság azon követelményei, melyekkel leginkább elejét vehetni a járvány nagyobb foku terjedésének. Gondoskodni kell előre a járványos betegek elkülönített elhelyezéséről. De szükséges az is, amit egyik fővárosi lapt rúsk kiemelt, hogy mindenki támogassa a hatóságot a köztisztaság fentartására irányuló törekvéseiben. Ez a figyelmeztetés nagyon elkel itt Aradon, hol a községek körében szintén nagy az indolentia, s a desinfectio sürgetésében is zaklatást látnak.

Az aradi utcák legnagyobb része dezolált állapotban van, s így okvetlenül szükséges az utcazseprő személyzet megszaporítása, az összesepert szemét haladéktalan elszállítás, továbbá az utcáknak a délutáni órákban öntözése addig, míg a meleg tart, mert most az esti órákban lehetetlen az utcazseprő járni. Talán a szélesebb utcákat öntöztetné a város a rendelkezésre álló eszközökkel, a keskenyebb utcákban pedig a házmestereket lehetne arra kötelezni, hogy az utca közepéig öntözzenek, legalább napjában egyszer. A desinfectio ellenőrzésére pedig utcabiztosokat kellene választani.

Ne várjuk a félelmes ellenséget ölbe tett kezekkel és igazi magyar fatalizmussal. A külföld példája bizonyítja, hogy a choleraival meg lehet küzdeni, de erre a hatóságok részéről mindenre kiterjedő gond és erély kívánatik.

A petroleum vám. A „Bud. Corr.” jelenti: A mindkét részen levő kormányok közti a vámtariffára vonatkozó tárgyalások újabb fordulata alkalmából az osztrák sajtó ismételve azt állítja, hogy az osztrák pénzügyi kincstár a magyar petroleum-ipar által igen jelentékeny, milliókra menő összegig rövidül meg. Az országos statistikai hivatalnak kiváltképen a petroleumforgalomra nézve egy métermázsai ponn-

borában. Ekkor lép közbe Aeolus. Megfontolván, hogy Indiában ugyis marad elég, a felkerült bacillusokat utnak indítja nyugat felé. Ennek, megdeglnek, míg végre eljutnak hazánk szentelt földje felé. Minthogy azonban a föld ha szentelve van is, de locsolva nincs, elhatározzák, hogy ok bizony meglátogatják a vendégszeretetéről amogy is messze földön híres magyar nemzetet. E célra összerústúrodnék és aztán egy-egy csöppben megfogózkodva szépen ereszkednek lefelé. A jótékony bacillus aztán megtermékenyíti a budai szőlőket... a bacillusok az esőből a földre, a földből a szőlőbe, a szőlőből a borbá jutnak és önök uraim — fejez be az öreg — most megbo-csáthatalan könnyelműséggel e bacillusok számára torkukat kívánják megnyitni.

Az öreg hangja ez utolsó szavánál úgy hangzott mint a vészharang, és mi úgy éreztük magunkat, mint a kik egy örvény szélén állottak már s egyszerre lettek megmentve.

Sujtó, nagyon sujtó itélet volt ez a vörösbor felett.

En részemről sokáig haboztam, vajjon hitelt adjak-e, az öreg tudományos bevezetésének.

Hisz ilyenformán azt is kishűthette volna, hogy a eszünk talpában is egész szervezett bacillus colonia van.

De most már nem lehet többé kételkednünk.

Az állítás bizonyítékot nyert.

Az aradi négerpinczér ugyanis hir szerint egyik üveg vörösborban felismerte azt a bacillust, melyet évekkal ezelőtt még boldogabb hazájában — elsőhajtott.

S hogy e bacillus Aradra került, mi okozhatná egyéb, mint hogy itt sem — locsolják a földet.

VIDÉK.

A makói ünnepélyek.

Makó, szept. 13.

(Diszleládás, banquette, löverseny, bál.)
A „Makói verev-kereszt-egylet” tőkétének gyarapítására folyó szeptember 10-iki díkén a helyben működő kassai állandó kitűntő színtársulat a „Czigánybáró” operette-adta elő; dacára, hogy a helyi arák ketszeresnél magasabbak voltak a rendszer, a szin-

báz zufolásig telt meg. A kitűntő előadásban a megye és vidékünk legelölkelőbb családjai gyönyörködtek; a művészetet nyújtott diszleládás után a casinóba vonultak, hol társasvacsora volt, mely a késő éjjeli órákig tartotta együtt a fényes társaságot.

Vasárnap (szeptember 12-én) a csanád-megeyi gazdasági egyet ügöt- és löversenyt rendezett, mely várakozáson felül jól sikerült és beláthatlan, ezekre menő nép szemlélte a sportot. A verseny következéleg folyt le:

I. Megnyitó verseny. Kettős fogatokkal pályáztak hatan. Indítók: Návay Géza és Blaskovics Aladár; bírák: Purgly János és Eckhardt Oskár. A 3000 meter távolságot Simay Ede, „Margit” és „Csallfa” p. kaucezi 7 percz 43 másodperc alatt, ugyanezt Návay Tamás „Kakas” és „Csinos” lovai 8 p. 30 m. p. alatt tették meg. E szerint az első 200 francos díjat Simay Ede, a második díjat — a tétek 75%-át — Návay Tamás nyerte. E versenyeknél Jakabffy Vilmosnak „Margit” és „Babám” lovaival leg több sance-ai voltak a győzelemre, hanem azon hibát követte el, hogy tévedésből nem hajtott a végélig.

II. Egyleti fiókverseny, távolság 2000 meter. Indítók: Lonovics Gyula és Blaskovics Aladár; bírák: Lonovics József, Návay Lajos és Purgly János. Futottak: Szacsavay főhadnagy által lovagolt Rónay Aladár „Cigaretté”, je, gróf Breda Victor „Margit”, ja és Balassa György kapitány „Kalandor”, ja „Cigarette” mindjárt kitért és lemaradt, gróf Breda Victor „Margit”, jával könnyen győzött és elnyerte a 300 franc díjat; a második díj nem adatott ki.

III. Mezei gádzák verseny. Heten pályáztak és érdekes futamul Tamási József „Csillag” nevű 6 éves pej herélte jött be elsőnek és nyerte éppen úgy, mint tavaly, ez idén is a 100 franc első díjat; a második 50 franc díjat Sárkány Antal 5 éves s. p. k. „Badák” lova nyerte; harmadik díj nem adatott ki.

IV. Tenyészverseny; ügötés kettős fogatokkal. E kívül-álok elkerült versenyenél Návay Lajos „Tápió” és „Vezér”, valamint Simay Ede „Margit” és „Csallfa” lovai a 3000 meter távolságot 7 percz 35 m. percz alatt tették meg. Igy a 200 franc díjat közakarattal megszertották. Jakabffy Vilmos „Margit” és „Babám”, jával 8 p. 36 m. p. alatt érkezett be.

V. Gátverseny. Indítók: Lonovics Gyula és Blaskovics Aladár, bírák: Lonovics József, Návay Lajos és Purgly János; távolság 3000 meter. Futottak: Rónay László „Zsuzska”, ja, Szilassy kapitány „Silvertail”, je és Erdélyi János (szegedi lakos) „Latiner”, je; e futamul midőn „Zsuzska” lemaradt, felette érdekes verseny folyt le. „Silvertail” és „Latiner” között, még az utolsó akadályul „Latiner” előnybe jött s mintegy 4—5 löhoszszal győzött „Silvertail” felett és nyerte el a bölgyek díját.

Befejeztél az itt állomásozó huszárság

A feltalálhatlanok.

— Regény. —
Irá: Pernet Frigyes.
(95-ik folytatás.)

XXXVIII.
Az ötödik fejeles-astély.

Képzletében már látta a máglyát, melyről oly gyakran beszélte neki, de saját szemével még sohasem látta; úgy lényt hunczoltak elő, inkább élő tetem volt, mint asszony, a ki örült szemekkel bámult a világba és alig látszott felfogni, hogy most mi történik vele.

Fekete ruhás férfiak jelennek meg; az egyik fölolvass valamit; ez a halálos ítélet, melyből az áldozat egy szót sem ért. Köröskörül sür embertömeg tolong, mely nem akarja elmulasztani az idegrázó színjátékot. Főlemelik a szerencsétlent, a ki még csak kiáltani sem tud, mert szájköcszárrel zárták el száját, fölteszik a farakásra és ezt meggyújtja a hóher.

A lángok felecsapnak; az áldozat ruhái égve ropúlnek a levegőben, a szél minden irányban széthordja a foslányokat. Minderről Anna hallott már oly emberektől, a kik ilyennek egyszer már szentaniui voltak. Saját képzelő ereje kiegészítette a borzalmas képet; a máglyára tett asszony arca ismerős vonásokat öltött; a nagymama megüvegesedett szemei meredtek le rája a máglyáról.

A tömegben azonban állt egy kinek tekintete csak ritkán fordult el Anattól. Sötét szemei szerelmet igérve, szerelmet követelve, szerjatzva nyugodtak arcán és diadalmas mosoly játszadozott bajuszos szája körül. Ez az egy: Zerner Tamás, a vadász volt; az az ember volt az, a ki alkára forró csókot nyomott, és a kit most örökre férjeül megnyert!

„Mire gondolsz?” kérdé Plainacherné, midőn látta, hogy Anna különös izgalommal maga elé nézett, mintha a messze távolba látta.

Mintha álomból riadt volna föl, össze-rezgett a leány,

3-ik századának altiszteji festői csoportban vadászversenyt rendeztek, a százuldozó lovak meglopó látványt nyújtottak és elsőnek egy káplár pej lovalav győzött és ezzel az érdekes ló- és ügöt-verseny az est beálltával véget ért.

Este a csanád-megeyi székepület termibein minden tekintetben fényes táncvirgalom volt, hol a veres-kereszt egylet élnoke Lonovics Hollóssy Cornélia ömlótósága lekötelőző figyelem és szívelyességgel halmozta el a jelenvöltoakat; a fény és kedélyesség tekintetében ritka bár sokáig fog emlékebe maradni az ott voltakna, kik közül levelezőnk felemliti: Nyék Gyulánét Claudine és Ilona leányaival, Návay Istvánét, gróf Breda Viktornét, Lonovics Gyulánét, Blaskovits Istvánnét Margit, Ilona és Emilia leányaival, Simay Edénét, Pokorny Richárdenét, Eckhardt Oskárnét, Török Imrénét, Bella leányával, Bándyi Gyulánét Gizella leányával, Farkas Lászlónét, Polgár Pálnét, Kallenda Arminnét leányával, Draskóczy Educnét, Návay Margit, gróf Lázár Margit, báró Wasmmer Hajnalka, Kalmár Piroksa, Bohus Ella és Fodor Kissasszonyokat.

E két nap tekintélyes összeget hozott a veres-kereszt egylet javára és a vigalmak, minden tekintetben való kielégítése körül érdemeiket szerzett, a fardhatlan derék rendezőség.

Külföld.

Anglia redívus. A régi Anglia magához tért s intező államférfiai végre komolyan belátták, hogy Nagy-Britanniának, mint keleti hatalomnak teljes lehetetlen azt a passív, sőt indolens politikát követni, melyet a szabadelvű kormány inaugurált. Onzó és ridég magartatása Törökországgal és Egyptommal szemben, megterme a maga gyümölcsöt, s a bolgár ügy lefolyása bezonnyitja Angliának, hogy az ő sulya és tekintélye a portánál, egyenlo a semmivel. Evek során át a porta többször volt olyan helyzetben, hogy Angliának egy jó szava, esetleg csekély anyagi áldozata megmenthette volna igen sok kellemetlenüsgül. De e segítség mindig elmarad, sőt ellenkezőleg, Anglia volt az, mely a legerősebb csapást mérte a török suzerainitására Egyptomban. Természet-szerű dolgot tehát, ha a hajdai jó barátban már előellengették a török államférfiak, s az angol tekintély romjain az orosz befolyás szilárdult meg Konstantinápolyban.

A bolgár események, a batuni ügy s a hir, hogy Erzerum is orosz kézbe került, némileg fölrazták az angol külügyi politikusokat lethargiajukból. Nagyon keservesen érik, mily erös politikai fegyver a magában véve gyenge porta jóindulata, s most minden áron azon vannak, hogy visszasszerzék az állítszert barátságot. Bunkakul Thorntont állítják oda, a konstantinápolyi angol nagykövetet, ki állítólag igen tapintatlan megváselet taunistott volna a török miniszterekkel szemben s igen alkalmatlan időben nyujtott volna át egy jegyzéket, melyben Törökország Kis-Azsiában elvállalt kötelezettségei teljesítésére

„Mire gondolk? Csak az jutott eszembe, hogy milyen furcsa dolgok történnek a világon; hisz te mindig jártál a templomba, figyeltél a derék plebános szavaira és a gonosz Tamást teljes erőből becsmerelted. És most? Most félsz a gonosz plebánostól és becsulod a jó Tamást!”

Hangosan felkaczagva Anna sarkon fordult és bement a szobájába. A nagymama haragos pillantást vetett utána és lehajlotta fejét.

„Ennek vasból van a szive,” mormogá az öreg, „hasztalan lenne tőle a részvét egy szikráját is reményleni!”

Rjféltkor Anna szobácskájában sajtásagos zaj támadt. A nagymama homlokát rögtön elborította a verték; tudta, hogy a tegnapi jelenetek fognak ismétlődni. Ez kimondhatlanul felháborította. Arra, hogy unokája csik komédiát játszik, a derék asszony egy pillanattal sem gondolt; eszébe sem jutott a leányt ilyen pokoli elvetemedtséggel vadolni. A vezgetnek tulajdonította, hogy Annát épen most érték ily borzasztó rohamok.

A legutóbbi holdtöltekor éjjel dült iszonyu vihar óta a legsajtásosabb hírek keríngtek Plainachernéről. Még delután látták a szántóföldön, hol kenszerítette az embereket, hogy a kis termést rögtön takarítsák be a esztrőbe. Éjjel megeredett az eső és szétmosta a többiek gabonakereszteit.

Mért csak a többiekét? Egyszerúten azért, mert Plainacherné boszorkány és egyszer megengedte magának azt a gonosz trefát, hogy a zomszédokat boszantsa! Hogy kitől eredt e hir, azt nem egykönnyen lehetett kipulhatolni; elég az hozzá, hogy itt is, amott is elhitték.

Lehet, hogy a plebános is hallott fölele; lehet, hogy ezen körülmény nélkül kíméletesebben járt volna el Plainacherné irányában. Persze rövid idő előtt néhány utazó jezsuit, tért be hozzá, a kik két napig maradtak nála és igen komolyan vették a dolgot.

Utaltak más országokra, melyekben az ördög gyermekeinek, a boszorkányoknak meg van nehezítve őzelmeik gyakorkása; állítólag a plebánosok nagyon a lelőre beszéltek, hogy jövőre községére élesebb szemekkel

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárcája

(Szeptember 16.)

Ne igyunk vörös bort!

(Cholera tárcza.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcája. —

Egy órával ezelőtt érkeztem meg Budapestől, de azért nem ijed meg nyáias olvasó, mert azt legalább eddig még egy tudósnak sem sikerült constatálnia, hogy a bacillusok a nyomdafestékek át is elterjednek. Ha ez így volna, nem volna újság, nem volna cholera sem, mert a budapesti főorvos úgy is azt mondja, hogy a cholera nem a bacillusok, hanem az újságírók csinálják.

És különben is nem bacillusokat hoztam Aradra, hanem egy sokkal szomorubb és megrendítőbb valamit, egy új felfedezést, mely bizonyára mindenkit épp úgy meglepni, mint elsomorítani fog.

Hallják tehát uraim a vörös bor kiesett szerepéből, a vörös bor többé nem övszer a cholera ellen, de sőt annak egyik legigazibb terjesztője.

Mert a vörös bor telve van bacillusokkal...

Pohl és Wittmann fátvölt tüzettek a kapotok mellé...

Keresztények sirjatok és inkább a könyeitek igrályok, de semmi szin alatt sem a vörös bort.

Együtt ültünk mindannyian egy hosszú asztal körül, s feszülten vártuk azt a küldőtséget, melyet a rendőrséghez menesztettünk a végből, hogy bizonyosan megtudjuk, van-e cholera, vagy nincs.

Mert ettől sok függött.

Szenvedélyes fehér bor-ivók voltunk valamennyien. De az életünkét még a fehér

Szeptember 16. Csütörtök. R. osth. napt. Ludmilla. — Prot. napt. Eufenia. — Görög-ország napt. (sept. 4.) Babilas. — Nap kel 5 óra 39 p. Nyug. 6 óra 10 perc.

Szept. 16. Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése d. u. 5 órakor.

Szept. 19. Az Arad városi önk. tisztozkár 15-ik évfordulójának ünnepélye.

Szept. 22. Arad megye rendkívüli közgyűlése déli 10 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Tabajdi Károly főispán ur egészségi állapotában, mint a legmélyebb részvételt értesülünk, ismét aggasztó fordulat állott be. Távirati meghívás folytán ma reggel érkezett a beteghez dr. Korányi Frigyes egyetemi orvosnadr Budapestről.

— Járványbizottságot alakított már több vidéki város, a choleraanak Budapesten kitöréséről szóló híre vétele után. E példát talán Aradnak is követnie kellene. Továbbá az iskolai hatóságok szíves figyelmébe ajánljuk a fővárosi járványbizottság azon határozatát, hogy az elemi iskolákban a tanítás szüntesse meg a polgári iskolákban pedig a látogatási idő felére redukálják mindaddig, míg a nagy forróság tart. A forróság nálunk is rendkívüli, s jobb ha lehetőleg megelőzzük a bajt, hogysém elkessünk az intézkedésekkel, mint a főváros hatóságai.

— Angol vendégek Aradon. Lord Cempelen az erdélyi reformátusok jubileumáról visszatérteben, titkárának meglátogatta Aradot, és megtekintette a Domány-féle pinceszét és Neuman-gyárat, melyek fölött meglepetését fejezte ki. Tegnap délelőtt a 7-es számú bérkocsin (melybe azonban négy fő volt fogva) Mezőhegyesre mentek a mintagazdaság megtekintésére, honnan azonban még vissza szárdékoznak téni Aradra. Megemlítsék méltó az az angol bökezés, hogy a borkocsi egy-napi használatáért 50 azaz ötven forintot fizetett a nemes lord. Azt hisszük, hogy a 7-es számú nem igen bánna, ha minden héten lehetne szerencséje egy-egy lord Cempelenhez.

— A choleraanak a fővárosban fellépésével szemben városunk hatósága megtegte a szükséges intézkedéseket. Járvány-kórházat ideiglenesen az üresen álló Spitz-féle gyár egy részét rendezik be, s tizágyat rögtön felállítanak. A bór-ágyak is használható állapotba helyeztetek, továbbá a desinfectio iránt a legszigorubb utasítások adtak ki.

— Aradi kereskedelmi académia. A vallás- és közoktatási miniszter f. hó 13-án 7576. sz. a. kelt s Arad megye kir. tanfelügyelőjéhez érkezett leiratában megengedte, hogy az Arad városi kereskedelmi középiskola ezentúl az „académia” címet viselhesse. — Ez alkalomból az intézet felügyelő bizottsága és tanári kara kiválóan sikerült lakomát rendezett tegnap este a Wittmann vendéglőjében.

— Övintézkedés a cholera ellen. Arad város kapitányi hivatala részéről a tisztai orvos hivatalal egyetértőleg dinnének a város területére behozatála f. évi szeptember 16-ától, elárúsítása pedig szeptember 20-ától közérzéségi szempontból ezennel beszüntetik. Szeptember 20-ától a dinnyekészlet eldobtatni és az elárúsító pénzbirolyt eldobtatni fog. — Arad, 1886. szeptember 15-én. Urbányi, főkapitány.

— Lassúság a postán. Az aradi postahivatal ellenismétlen panaszt vetttünk. Utóbbi időben kereskedői körökben arról panaszkodnak, hogy a levelel-posta leárad rendkívüli lassúsággal történik úgy, hogy a délutáni postát, mely már 1/2 5-kor rendszeren benn van, s melyet a főbörök ezéle 5 órára már rendszerint kézhez vettek, most gyakran 6 órára kappj kézhez. Ennek oka valószínűleg a holt sason multával beállni szokott nagyobb forgalomban keresendő, melynek a kezelő személyzet nem képes pontosan megfelelni. Minthogy azonban az üzletvilágra az ilyen késedelmezés rendkívüli hátrányos, jogosan elvárható, hogy ezen ily nagy forgalomban kereskedői városban türeltelen állapotban mielőbb segítsenek. Hiszszük is, hogy ezen felszólalás kívánatos sikerre fog vezetni.

— Hogy védekezzünk a cholera ellen. A most ismét közvetlenül napirendre került choleraesetek alkalmából dr. Babes Victor a következő tanácsokkal szolgál a közönségnek: Legfőbb gond fordítandó jó ivóvizre. A legnagyobb áldozatokkal oda kell törekedni, hogy csakis filtrált ivóvizet igyunk. Hogyha olyanhoz nem juthatunk, akkor a vizet csak főzve igyuk. Kuvizet általában nem tanácsos inni. Choleraeteket nem tanácsos látogatni, épügy kerülendők azon házák, melyekben choleraeset előfordult, továbbá nagyobb társaságok, gyűlések, pl. vásárok, ünnepek. Fehérmunkát és testünket tisztán tartjuk és óvakodjunk gyanus eredetű ruhamezt használni. Szemügyre veendő, hogy a cholera gyakran choleraeteket ruhamezt által terjed. Azért mosónok csak alaposan fertőtlenített ruhamezt fogadjanak el. Ajánlatos evés és ivás után 9-10 csepp higított sósavat (100 gramm vízzel) inni. Evés tekintetében tartózkodjunk nem főtt vagy nem sült ételektől, gyümölcsöktől, salátáktól. Savanyu

tal, akkor ott a rend nem fog megzavartani. Megjegyezzük ezután a czikk, hogy egy fejedelem ellen egyik-másik politikai párt mindíg intézhet merészletet, de Oroszország ellen nem. A mi az ellenvétést illeti, hogy abban az esetben Oroszország előtt nyitva áll az ut Konstantinápolyig, erre azt lehet válnszólni, hogy Ausztria Szalonikiból épp oly messzire van a török fővárostól.

Legujabb posta.

— A nagyhatalmak tárgyalásai a bolgár ügyben. A szövetséges nagyhatalmak tárgyalásainak a legjobb kilátása van arra, hogy Bulgáriára nézve követendő eljárásban megegyezésre jussanak. Oroszország valószínűleg óvakodni fog minden egyoldalú intézkedéstől, nehogy a porta és Bulgária érdekeségét megsejtse. A közép-európai hatalmak különben elvben elismerik, hogy Oroszországnak nagyobb érdekei vannak Bulgáriában. Sophiába orosz biztos kiküldésére vonatkozólag az egyezkedés folyamában van.

A „Times” egyik bécsi távirata szerint a három közép-európai hatalom tárgyalása a bolgár kérdés fölött kezdődött. Most alapos remény van arra, hogy összhangoz magatartást foglalnak el a Bulgária jövőjét illető intézkedések tárgyában. Az eddigi megállapodások szerint Oroszország lemondott arról, hogy Bulgáriában egy-maga járjon el. Sőt inkább azt ohajtja, hogy az ügyet a berlini szerződés alapján intézzék el, s bocsássák Európa rendelkezése alá. Külön orosz biztos kiküldéséről még ugyan nem mondtak le, de e küldetés tünnetes nélkül fogják keresztül vinni. Aztán első sorban tekintethe fognak vételi Oroszországnak tagadhatlanul nagyobb érdekei, azután más érdekelte kormányok érdekesége és a bolgár nép érdekei. Ezen megegyezés folytán Kaulbars tábornok nem sokára Sophiába megy, s az orosz kormány a signatarius hatalmakat a bolgár kérdés fölött tartandó confereutiára fogja egybehívni.

— Anglia és a keleti kérdés. A jelenlegi angol kormány egyik tagja a „Pol. Corr.” londoni levelezőjével folytatott beszélgetése alkalmával nyilatkozatot tett Angliamagatartása felőla keleti kérdésben. Kifejtette, hogy az angliai vezérállamférfiak véleménye Anglia érdekeit illetőleg a Keleten, nagyon megváltozott. A lord Beaconsfield által megállapított traditio, mely szerint minden körülmények közt Törökországgal kell szövetekezni, a külügyi hivatal conservatív tagjai közt sem talál védelmezőre. Konstantinápoly, Ciprus és különösen Egyiptom megszállása óta sokat vesztett jelentőségéből. Az orosz hajóraj a Fekete-tengeren, a szultán hozzájárulásával vagy anélkül, háboru esetén a Dardanellakou át fog haladni, s a Középtengerbe fog nyomulni. A szultán uralma Konstantinápolyban tehát semmi biztosítékot sem képez többé az oroszoknak a Középtengeren levő angol birtokok elleni esetleges támadása ellenében. Indiába már van utja Angliának, s Konstantinápoly bírása ez irányban semmi támogatást sem képez. Angliának különben, ha Oroszország a Suez-csatornát át az angol csapatok átszállítása elő néheziségeket gárditene, más utja is van India felé, mely kizárólag angol területen vezet át. Ez az ut az új Canada vasut. Most már nem is gondolnak arra, hogy Indiat Konstantinápolyban védelmezzék, hanem Afganistanban is az angol afganisztán határon. Anglia épp úgy, mint a többi hatalom, érdekelve van abban, hogy Oroszország előrenyomulását Konstantinápoly felé megakadályozza, de ezt nem tekintik többé vitális érdeknak, amelynek védelmét fegyver által kell keresztülvinni.

— Bolgár katonai viszályok. A „Nov. Wremja” Philippopolis jelentése szerint a bolgár hadsergben szakadás állott be, a katonaság két pártra, orosz barátá és fejedelempártira oszlott. Az orosz párt élén Stojanow örnagy áll, s öt támogatójék Pernik, Wladow, Küstendil, Breznik és Badomir helyőrségei. A fejedelmi palota parancsnoka és pártja vezére Murkurov eleinte erőhatalmat akart Stojanowval szemben alkalmazni, de attól elállott és békésen megalkudott Stojanowval, amely alkalunk az eredménye még ismeretlen.

TAVIRAT.

— A cholera Budapesten. —

Budapest, szept. 15. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Ma ismét két choleraeset fordult elő; a nap azonban haláleset nélkül mult el.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési feltételei:

Table with subscription rates: Helyben házhoz hordva: Egy évre 12 fr — kr, Félévre 6 —, Negyedévre 3 —, Egy hóra 1 —.

Table with postal rates: Vidékre postai szétküldésel: Egy egész évre 14 fr —, Félévre 7 —, Negyedévre 3 — 50, Egy hóra 1 — 20.

Az előfizetési pénzeket kérjük e hó végig az előírott kiadóhivatalhoz címelve beküldeni.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Arad, 1886. évi szeptemberhóban

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

sürgeti. Thornton tehát menni fog. Utódjául Sir William White-et emlegetük, körül hire járt, hogy a porta már is visszautasította. Ez azonban teljesen légből kapott állítás. Sokan azt hiszik, hogy tulajdonképen Oroszországnak volna kikötsge Sir William ellen, a miért anyja lengyel eredetű és hazafiagságot ismert volna. Oroszország bizonyára legjobban szeretné, ha Angliának egyáltalán nem volna nagykövete Konstantinápolyban. Miután ezen alig lehetne változtatni, bizonyosnak tekinthető, hogy ha Anglia kormányra csakugyan Sir William White-ot akarja Konstantinápolyba küldeni, annyi tekintélye még csak lesz, hogy el tudja fogadtatni a portával a saját választottját.

— A bolgár regensége elismerése. Sophiái táviratok szerint, ott várják, hogy a nagyhatalmak el fogják ismerni a regenséget. Hír szerint egyes diplomatiai ügyvivők már kaptak utasítást kormányaiktól, hogy tudassák a külügyminiszterrel az elismerést.

— Parnell javaslata. A kedden reggel megjelent londoni lapok Parnell agrár-javaslatának szövegét közlik. A javaslat felhatalmazza az írországi bíróságokat, hogy adjanak helyt a bérlok azon kérésemének, hogy a bérösszeg a folyó és a jövő évre leszállítottassék, továbbá hogy szüntessék meg a végrehajtásokat, ha a bérlok a bérösszeg felét bírói kézhez leteszik.

— Bulgária közel jövője. E kérdéssel foglalkozik a német „St. Petersburger Ztg.” cikkében, melyből a következőket közöljük: A látszólag legtermészetesebb megoldás lenne, ha a berlini szerződés határozatai szerint egy új fejedelem választatnék és valószínű, hogy a jelen viszonyok között a választás oly egyénre esnék, a ki ellen Oroszországnak sem lenne kifogása. Feltételezzük azt is, hogy ez az egyéniség odaadja, hti szolgálja lenne a czárnak és Bulgária politikájaként teljesen orosz szellemben vezetné. Dacára ennek azonban az új fejedelem igen súlyos körülmények köze jutna és a bolgár viszonyok sem bírnának állandó jelleggel. Már az, hogy a bolgár fejedelem egyidejűleg Kelet-Rumélia főkormányzója is, tehát a szultán hivatalnokja, nem egyeztethető össze az orosz politikával. Ha ilyet követne, névleges uralkodóval szemben kellene állást foglalnia és olyan ember, ki ily szerepre vállalkozik, nem igen akar; legkevésbé pedig vállalkoznék az, a kit mi kiszemeltünk. De Bulgáriában még akkor is súlyos körülmények merülnének fel, ha Ruméliában visszahelyeztetnék a régi állapot. Tény az, hogy Bulgáriában a főbb katonai méltóságokat orosz tisztekkel kell betölteni. Ez azonban a bolgár tisztek között és a nép egy részénél rossz vért szúlna és idővel a pártokra szakadt országban a Sándor fejedelemehez hasonló castrophia, ha nem még rosszabb, történhetnék az új fejedelemmel is. De vajjon akkor a politikai viszonyok oly kedvezők lennének-e Oroszországra nézve, oly jóakörű, békés hangulat fog-e uralkodni akkor is, mint most, igen kétséges. Anglia épp úgy, mint ma is, ellensége lesz Oroszországnak; de ha egyedül saját erejére lesz utalva, mint jelenleg, szerepet az európai kérdésekben nem fog játszani, bár flottaja nagy jelentőséggel bírna, ha hatalmas szövetséges akadna. Vajjon akad-e ilyen néhány év alatt, most még nem tudható. De az európai békére nézve jobb lenne, ha a bolgár kérdést illetőleg már most tisztázhatnánk a helyzetet. Oroszországnak a hozott áldozatok következtében és mint nagy szláv államnak jog van bizonyos befolyásra a Balkán-félszigeten; mindenesetre több joga, mint Auszriának, mely nem hozott oly nagy áldozatokat. Ausztria politikai védnökséget gyakorol a szerb királyság felett, oly viszony ez, a minőben csak Montenegro áll Oroszországhoz. Ellenben Ausztria, a nagyhatalmak belegegyezésével korlátlan ur Boszniában és Herzegovinában. Mi úgy hisszük, hogy az lenne a legigazságosabb dolog, ha Oroszország a nagyhatalmak belegegyezésével épp oly állást foglalna el Bulgáriában, mint Ausztria Boszniában és Herzegovinában. E megegyezés előresére most kínálkodik a legkedvezőbb alkalom. Ha Oroszország uralkodik Bulgáriában és pedig nemcsak egy orosz szellemben uralkodó fejedelem áll-

ügyeljen. Azóta mint ezt sokan állították, a plebános egészen megváltozott. Lelekülsmerete támadt föl, ezek csupán hiúságában volt megsejtve? Vagy voltak a kérdések, melyeket akkor senki sem tett föl, legkevésbé a derék Plainacherné, a ki az ilyen criticus vizsgálódásokra soha sem merészkedett volna vetemedni. Csupán oly érzel nehezedett lelkére, mely nagy szerencsétlenséget jelentett: hogy a fenyegető veszély mily mérvű lehetett volna, arról most még fogalma sem volt.

A második rohamtól sokkal jobban megtörve, mint az elsőtől, lehorogasztott fejével Plainacherné székében, midőn a plebános megjelent. Vele együtt belépett Zerner Tamás, a vadász; ezenkívül még néhány szomszéd és szomszédné időzött a lakásban, melyet éjfélt óta el sem hagyták. A főtisztelendő ur a legélénkebb részvét minden jelével a „sátáni mesterség” szüzes áldozatahoz” lépett és kikérdezte Annát az újabb roham részletei iránt. A leány képeletet meghaladó szemtelenséggel hászdozott és a plebánosnak egyszer az egyik, mászor a másik kezét csókolgatta.

„Csak annyit mondhatok,” erősitte, „hogy bizonyosan enyhébb lefolyásu lett volna a roham, ha imaddál ezutal is segélyemre jöttél volna. Már első ízben éreztem a hatást. Ugy tünd föl, mintha valami borzasztó belém szelke volna magát és szegényen, bűnös testemet szét akarná tépni és mikor a szentelt víz ért, a kin a hihetelenségig fokozódott.”

„Szegény gyermek!” — „De ez csak néhány percig tartott, azután mint a szélvész hirtelen rohant ki szájamon, orromon és füleimen, és ezzel a roham hatalma meg volt törve. Akkor még a feszület is ott függött a sarokban; az éjfélt nagyon fájdalmasan érintett, hogy már nem volt ott.” Plainacherné ijedten nezett a sarokba, a hol rendszeren a faszállet függni szokott; tényleg eltűnt onnét. A plebános jelentőségteljes pillantást vetett az örege.

(Folytatása következik.)

ételek és italok élvezete, szintúgy bor és sör mérséklettel élvezve ajánlatosak, míg nem főt tejet, vagy vizet ne igyunk. Altalában veszedelmes a test akármily gyengítése, kihágások és főleg a gyomor elrontása. A fertőtlenítés főleg legyen a legpontosabb; a closetek 3 százalék vizes carbol-savval fertőtlenítessenek. A commabaecillust legbiztosabban megöl a szárazság, azért minden konyha és evőeszköz forróvízzel való mosás után több órán keresztül szárazon tartassék. Szintúgy a ruhanemű, a szobák, a butor és ágynevelük mindig szárazon tartassanak. A choleraeteket ürüléke a legnagyobb fokban fertőzőknek tekinthetők, azok carbolt (1 rész carbolsav, 18 rész vízben) tartalmazó ecnyében több órán keresztül tartandók, mielőtt kiöntjük. Hasonlóképen kezelendő a beteg ruhaneműi, az ápolók kezei, kik ápolás ideje alatt másokkal való érintkezéstől tartózkodjanak. A ruhaneműk desinfectiojára legalkalmasabb a forró vizgöz. Kell azonban, hogy ezen gőz 100 fok C. érijen el. Ezen célra fedél nélküli hordót illeszszünk szorosán a forró vizet tartalmazó edény fölé és a hordónak egy nyílásán keresztül ereszzük a ruhára gőzt, melynek hőkökröl meg kell győződünk. Ezen hordóban a ruhaneműk legalább 3 óráig legyenek kitéve a gőz behatásának. A betegszoba butorait alaposan kell szellőztetni és kiszáritani és úgy mint a szobát magát legalább 6 napig használaton kívül helyezni. Ezáltal tanácsos a szobát és a butorokat bőséges mustárolaj vagy fodormentaolaj-gözzel kitenni. Ha mindezen intézkedések pontosan keresztülvitettek, ha a betegség így korlátozódik s a betegek a legszorgalmasabban izoláltatnak, ha rendszeren élünk, úgy remélhető, hogy a felélmés vendég localisálva marad.

— Az arad-hegylajai gazda-kör rendkivüli gyűlése Gyoronok a községköz tanács-termeben f. évi szeptember hó 19-ik napján délelőtti 8 órakor tartatik meg, mely gyűlésre a kör tagjai tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat a következők: 1. Kiküldött bizottság javaslata a ménesi m. kir. vinczellérképezőnél egyéves és teli időszi tanfolyamok létesítése iránt. 2. Születi idő meghatározására véleményadás. 3. Mintaszatár elhatározása, idejének és helyének kitűzése. Arad, 1886. évi szeptember hó 5-én. Vizer Péter, s. k., az aradhegylajai gazdakör elnöke.

— Arany János önközpő kör. A kereskedelmi középiskola ifjúsága kedden előleges értekezletet tartott, s elhatározta, hogy „Arany János önközpő kör”-t alakít. Ezután küldött-székiglel tiszteletgát BRAI Lajos igazgató úrnál, a ki az ifjazat a legszívesebben fogadta, s szép czéljuk megvalósításában támogatásáról biztositotta.

— Nyilvános köszönet. Hirschmann József izr. hitközségi és iskolaszéki elnök ur a szegedi tanítók aradi tanulmányi utja alkalmából fölmerülő költséghöz 5 oszt. é. forinttal járult. Mely kegyes adományáért hálás köszönetét nyilvánítja: a rendező bizottság.

— Ismét vezett ebmarás. Szász Zsigmond zimbrói gyűlő munkás vezetett eb által megmaratván, a járási szolgabíró a rögtön intézkedések megtétele után lépéseket tett az iránt, hogy az illető beteg dr. Babes Victor budapesti gyogyintézetében fölvetessék.

— Diszvacsona a szegedi tanítóknak. Abból az alkalomból, hogy a szegedi tanítók f. hó 17-én Aradra rándultak, városi tanügyintézet tanulmányozandó, az aradi tanítók vendégek tiszteletére szombat este 8 órakor Pohl nagytermében diszvacsonát rendeznek, mely alkalmával városunk közönsége is nagy számban fog részt venni. A meghívások már nagyban folynak. A tanügyi barátait e hír bizonyára érdekelné fogja s a kik e banquetten részt ohajtanak venni, ez uton is felkeretnek, ebbsi lakásukat a bizottság elnökével ZÁRAY Ödön igazgató urral közölni. A banquetet tánczvizigalom fogja követni.

— Roncsoló toroklob kezd föllépni. E pusztító járványnak, mely ugy látszik szörvanyosan kezd ismét Aradon föllépni, kassza-utca 36. sz. a. lön legújában egy áldozata a kis Till János személyében. A kis gyermek másfél éves volt és tegnap halt el roncsoló toroklobban.

— Körözött apagyilkos. A vaskóhi járás-bíróság a napokban elfogott egy czigányt, a ki igen gyanus ember volt többféle dolgokban. A neve Kirpás Mihály, alias Kovács Józsa s alias Muntján Ruzsalin. A sok nevet viselő köbor gazemberről aztán vizsgálat közben kült, hogy apagyilkos. Ennek a bebizonyításra végett át kellett kísérni a radnai járás bírósághoz szembeállítás végett. S az apagyilkos — tudvalevőleg — még azon éjfel megszkótt a hirtőnből és azóta ki tudja, melyik bűnes csapattal jött el onnan. Kirpás Mihály sovány, magas ember, a czigány típusnak minden ismertető jelével, Most országonk közözik.

— Pótsorozás. Emlegettük volt, hogy a honvédségi fegyvergyakorlatok miatt, vagyis az állandó sorozóbizottság honvédségi tagjainak akadályoztatása következtében szeptemberhóban utóállítások nem fognak tartatni. — Ezzel szemben azonban a honvédelmi miniszterium, tekintettel arra, hogy az újonczbevonulási idő közeledte folytán ugy a hadkötellesek, mint a munkaképességi tekintetből megvizsgálandó firosoknak nagyobb számban jelentkeznek utóállításra: elrendelte, hogy szeptember 30-án utóállítás tartassék. Ezt az érdekeltek tudomása végett közölni kívántuk.

— A „Fortuna” betegsegélyző egyletnek f. évi szeptember hó 12-én megtartott választmányi ülésben hozott határozathoz képest felhívattak az egylet t. rendes tagjai, hogy hátralekös heti illetményeket annyival inkább törlesszék, mert az egylet legközelebb az alszabályokban körülírt kedvezmények nyújtását megkezdji, de azokra csakis a hátralekban nem levő tagok tarthatnak igényt. Kelt Aradon 1886. évi szept. 15. Az elnökség.

— Az „Aradi torna-egyesület” azon tagjai, akik a f. hó 19-én rendezendő újonpárti kirándulásban részt venni ohajtanak, fölhevitták, miszerint f. hó 16-án és 17-én d. u. 6-7 óráig alhulirotnál a tornacsarnokban jelentkezzenek. A választmány megbízásából: Nagy Sándor, titkár.

— Hütlön segéd. Herbecsek Ignác pékésgé gazdájától Deák Károly süto mestertől 19 frt 80 krt ellopott, s azután megugrott.

— Körhinta és czöllővészet. Arad nem hiába számították a nagy városok sorába, van itt nézni és szórakozni való örökké, csak a pénz hiányzik legtöbb emberről hozzá. No de annyi sok ezer ember köztl mégis csak lehet számítani olyanokra is, akik rendes szükségleteikből szórakozásra és mulatságra tudnak jutatni valami. Ezekre számít Marschner József is, ki a törvényszék mögötti terezen állított föl egy körhintát és czöllővészetet s 10 napig ohajtja az aradiak aldoztakésző gét igénybe venni.

— Az „I-só aradi hadás betegsegélyző egylet” által f. hó 12-ére összehívott rendkivüli közgyűlés határozatképtelensége végett megtartható nem volt, miert is az egyleti alszabályok értelmében a rendkivüli közgyűlés f. hó 26-án d. u. 3 órakor fog az új városszféla földszinti kistermeben a már hirdetve volt napirend szerint megtartatni. Midőn ezen rendkivüli közgyűlésre az egylet t. tagjai meghívattak — megjegyezték, hogy a közgyűlés most már minden esetben és tekintet nélkül a megjelentek számára, meg fog tartatni. Arad 1886. szeptember hó 15-én. Az elnökség.

Hazánk és a főváros.

— Nagylelkü alapítvány. Szent Anna és a Jajó eszperesi polgár, ügyvéd és sárosmegyei gazdag birtokos, az utóbbi évek alatt már többször adta jeleit rendkivüli aldoztakészségének a közügy iránt, a mennyiben különböző tanügyi czelokra már eddig is mintegy 60,000 frtnyi alapítványokat tett. Erdemei elismerésül csak nemrég a Ferencz József-rend lovagerendyével tüntette ki Öfelésge s az érdemrendet a megye és város küldöttsége nyújtotta át a kitüntetettnek. F. hó 11-én azonban Szent-Andrástól összes eddigi adományait és alapítványait messze felülmúló és szinte paratlan alapítványt tett az eszperesi kir. főgymnasium javára. Szádekát megköszöntötte közölven Berzevicy Albert államtitkarral, kivel régióta barátság ismeretségben áll, az ő tanácsát és intézkedését kérte ki, minek folytán az államtitkár Klamarik osztálytanácsossal, mint a középiskolai ügyek referensével és Weber miniszteri építésszel folyó hó 10-én Eperjesre utazott, hol a betegségek által szorájához láncozt Szent-Andrássy előttük dr. Tergina kir. tanfelügyelő előtt azon ünnepeles kijelentést tette, hogy Eperjes főútezájának közepintan levő, két utcára néző, több mint másfél száz ezer érftr értékű képviselő palotaszőnyeg nagy, uj hazát, mely Eperjesnek egy k leg naggyobb s határozottan legdiszesebb épülete, az eszperesi kir. cath. főgymnasium czöllőjaira az ország tanulmányalapnak ajándékol adja. Berzevicy államtitkár meghatoltan nyilvánította a kormány köszönetet e nagyszerű adományért s haladéktalanul megtegte az intézkedéseket az alapító oklevél megfelelő kiállítására iránt. A miniszteri kiküldötték még aznap beható szemle alá vettek a szobán forgó házat s nagyjából megállapították az állalkitásokat, melyekre a tanintézet elhelyezése czöllőjál szükség lesz. Az eszperesi kir. főgymnasium e szerint rövid időn oly épületbe jut, minőnél nagyobb és szebb alig áll egy vidéki közepiskola rendelkezésére; valószínű, hogy ezen épületben a meglevő alumnium egy kis internátussá fog fejlesztetni. A kormány gondoskodni fog róla, hogy a nagy-lelkűségéről már is országosri ismeretes adományozó neve és nemes tette a magajándékozott intézetben méltóképen megörökíttessék.

— Cholera Budapesten. Lapunk tegnap számában már sürögnyileg jelentettük a szomorú tényt, hogy a fővárosban mutatózó járvány vádóság a zsia cholera. Hivatalosan igazolta ezt dr. Babes Viktor egyetemi tanár, a ki néhány évvel ezélt Berlinben járt Koch tanár cholera-bacillus elemletét tanulmányozni, a ki most a körkötanai intézetben eszközölt göresövi vizsgálatok alapján kijelentette, hogy a fővárosban járványszerűen fellepett betegségek nem cholera-nostras, hanem maga az ázsiai cholera. Az ázsiai cholera jelenléte a szeptember 7-én elhalt Szlavik Mária holttestében talált bacillusokból constatáltatott először, tehát az már e hó 7-ike óta pusztít a fővárosban. A tisztai főirovozi hivatal jelentése szerint utjában nyolczan betegedtek meg és négyen haltak meg cholera-ban. Bakos János kir. ügyész helyettes utasította a kir. alügyészeket, hogy tekintettel a fenyegető cholera-veszélyre, csakis akkor tegyenek vizsgálati fogságot elrendelő indítványt, ha azt a vizsgálat érdeke okvetlenül megkívánja. — A képviselőház a legnagyobb valószínűség szerint bizonyítan időre elfog oszlatatni. A fővárosi közezségügyi bizottság kedden járványbizottságá alkult, s egyuttal megállapította a kerületi járványbizottságok részére kiadandó utasításokat. Végül a főirovozi indítványára határozatba ment, miszerint addig, míg a nagy forróság tart, az elemi iskolákban a tanítás szüntettessék be, a polgári iskolákban pedig a látogatási idő felére redukáltassék.

— Sietett vele. Négy szentséget vett föl egymásután Rózsahegyen, Császká szepesi

Szociális
(Szept. 15.)
(B.) Készítve nyolc 28.25—28.50. kis-
cinyben 29.—hordó nélkül per 100 liter %

Budapesti gabnatőzede.
(Szept. 15.)
A forgalom 28,000 mm. Az árak vál-
tozatlanok. Oszti buza 8.69—8.70, tavaszi
buza 9.35—9.36, oszti zab 6.23—6.24, tavaszi
zab 6.69—6.70, új tengeri 6.58—6.59.

**Budapest, szeptember 13. (Az „A” radi-
ó közlöny a eredeti távirata.)** Az
esti tőzsdé zárati árfolyamai: Magyar arany-
árak 107.10, magyar papírárak 94.80,
magyar hitelbank 94.70, osztrák hitelbank
278.30, London 287.75, Páris 287.—, magy.
jelzálog-hitelbank 126.— magyar leszámítol-
ás pénzváltó-bank 4985.—

Sertéskereskedelmi csarnok.
Budapest-Köbányán.
Köbánya, szept. 14. Az üzlet változatlan. Magy.
urassági öreg, nehéz — fr. magy. urassági
fiatal nehéz 43.50—44.— fr. magy. urassági fiata
közép 44.—44.50 fr. magy. urassági fiatal könnyű
45.—46.— fr. magy. szedett nehéz — fr. magy.
szedett könnyű 45.—45.50.— fr. romániai bakonyi
ámeneti nehéz — fr. rom. ámeneti bakonyi
ámeneti könnyű — fr. rom. ámeneti bakonyi
könnyű — fr. rom. ámeneti eredeti nehéz
— fr. fr. rom. ámeneti eredeti közép —
fr. sz. sz. ámeneti eredeti nehéz 40.—41. fr.
sz. sz. ámeneti közép 40.—41. fr. sz. sz. ámeneti
könnyű 40.—41. fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.
— fr. sz. sz. ámeneti eredeti közép 40.—41. fr.

püspök ottani bérrelása alkalmával egy Gross
Márk nevű zsidó. Először megkérdezte,
mely szentségnél a prépost-plébános és nő-
vérek voltak a keresztelők, aztán az oltári
szentséget járult. Nyomában a bérrelés szent-
ségét is felvette és egy cath. nővel házassági
frigyre lépett. Vele együtt a püspök ezernél
több hivatalt bérrelt meg egy nap alatt.

— Hornyák Péter levele a királynak.
E cím alatt a „Debreceni Ellenőr” közli a
következő mulatságos panasz-historiát: Ki ez
a Hornyák Péter? Semmi tekintetben sem
nagy ember. Magassága csak valamivel ha-
ladja meg az egy ezer millimétert, és hogy
tekinthető sem irigylésre méltó, mutatja az,
hogy az ő állítása szerint, úgy bánnak vele
az emberek, mint mikor a „magyar ember”
földhöz vágja a tőkét, a miből önként követ-
kezik, hogy állása is csak olyan lehet, mint
a többi szegény ördögöké. Ime Hornyák Péter
egy levele mégis híres ember lett: beszél-
tek róla a királyi cabinetirodájában; úgy szó-
ba jött a belügyminiszteriumban, Hajdúvá-
rmege háznál díszes bátorúságát, mulatnak
egy levele stilusán. Sajnálatosan nyomorús-
ságos életét gondolkodunk arról, hogy mi-
képp is kell hát az ő, meg hozzá hasonló ter-
metes bátyja sorsán segíteni. Most ime az új-
ságba is belekerült a neve. Hornyák Péter ugyan-
is, egy apátlan, anyátlan árva legény Hajdú-
Dorogon, öt esztendő távolléte után találko-
zott bátyjával, ki csak három évvel előbb
látta meg a napvilágot és családi tanácsot
tartott, mit is kéne tenniük most már, mi-
kor utána vannak a növények, a házasságnak
és nincs senkiük, ki majd végre korukban istá-
polná őket. — Szegények mint a templom
egere, ügyesek ugyan, ugyanarra — hogy
ügyességük, mint ők tartják — hat embernek
is elég volna; de az erejük nem való paraszti
munkára és termük nem válik be a királyi
katonái közé. A Péter áldott, szép, biz-
tatott. Láta a királyi éke termét és jószívű-
ségét. A királyi atyai szive már már rajta
megesett, midőn felébredt és szétfoszlott a
boldog álmokból. Az az álom jól jelent. Meg-
egyűzték tehát abban, hogy Péter levelet ír-
jon Ö Felsegéhez. Nem szöveget senkinek;
nem kérték tanácsot senkitől. A kisebbik
testvér a maga fejből megírta a levelet és
elküldte a tanácsadóra Magyarországon Felső-
középvárosi címzve. Az őrzékeny levelet
Hornyák Péter — elpanaszolva siralmas sor-
sát és mulatságosan írván, hogy alában látta
a királyt egy század bankot libegtetve kezé-
ben, — így végzi: „Aláírás kérem felséget
nemesek azt vélni böszgőt irtani enyi sokat
mert az írásomból lehet a szót fogni mert
ha valaki hivatalos emberrellőt vagyok. akkor
szólani nem tudok elfogódnék a szívem el
vagyok rejtve. nálunk lakozik ideháza felsé-
genek ítástanácsadása és már erre gazdám
okosítot hogy menjek elhozás és el mentem
hozza megízesteltem tessék adni valami visel-
tes ruhát vagy valami viselés csizmát és azt
munka hogy gyermekem ócska ruhát nem
szoktam hordaní a ruhát pedig nem szoktam
magamról leadni és eljöttem tőle sírva, hogy
mikor haza mentem hát a kezem annyira
reszkettett, hogy a kánálomból a leves kicsor-
gott. Azért folyamodom felségéhez hogy
közömbös rájúnk, vagyis gyaróéletünkön, jó
egéséget kívánok felségének gyermekeinek a
senek minden népének.” Ö felségőlyamod-
vány a cabinet irodától minden észrevétel-
nélkül a belügyminiszteriumhoz tétettet és hon-
nan Hajdú vármegyé közönségéhez az ut-
atítással küldtetett le folyó hó 4-dikén, hogy
azt az 1856. évi decz. 29. én 98857. sz. a.
kelt körrendelet és a fennálló községitörvény
145. §-a értelmében vegye tárgyalás alá és
saját hatáskörében intézze el.

dőt ki a Takács Péter csendőrfőgyveréhez
nyult s a tömeg közül a 20 éves Szűcs (Á-
bort) leterítette, ki a kapott lövés következté-
ben hétfőn reggel 4 órakor kiült. Takácsot
letartoztatták s a mulatók közül is többeket.
— **Ismét bucsu-szerencsétlenség.** Még
friss emlékezetben vannak a máriai-radni bu-
csu-áldozatai s már ismét egy újabb szeren-
csétlenség igazolja azok állításait, kik a bu-
csukat felesleges sokadalmnak tartják. F.
hó 12-én az auidosi nagy bucsura ez évben
a szokottnál többen jelentek meg a közeli
falvakból. A nagy templomban, mely zsúfo-
lással megtelt, heringmódra szorultak össze
az emberek, kik a szent mise egész végéig
folyton zúgtak és zúgológtak, mert az amu-
gy is nagy hőségben, még nagyobb meleglet
is kellett tűnnök. A tömeg már kifélt tartott,
midőn egy Szerencse Mari nevű asszony hirtel-
en rosszul lett és eszméletlenül rogyott a
földre. Csak akkor vették észre, mikor a so-
kaság lábai már taposták. A nagy lármában
nem hallották a férj kétségbeesítő segélykiál-
tásait. A szerencsétlenül járt fiatal asszony,
ki nem régen nem férjhez, a templomban,
az emberek lábai alatt adta ki lelkét. Még
többen is juttak el, azonban ezeket a gyors segíté-
ség megmentette a szegény asszony sorsától.
— **Megrémült bucsusok.** Vasárnap dé-
után Radnáról jöttek Szegedre a szegedi és
környéki bucsusok mintegy három-négy
ezren, de ez a szám legalább is megkétszere-
ződött azoktól a nagy csoportoktól, melyek
vasárnap délelőtt indultak ki Szegedről tem-
plom zászlok alatt a radnai bucsusok elébe.
A messze utról jövők és azok, a kik őket fo-
gadták, összevére lehetnek nyolcezeren. És
a mint ez óriási ember tömeg Uj-Szegedre ért,
se az ottani rendőrbiztosnak, se a hidnál ál-
kalmazott személyzetnek nem jutott eszébe az
az egyszerű dolog, hogy egy ilyen tömeget
egy végtében nem tanácsos atbecsánati a vas-
hidon. Látnyának ritka is volt aután, a mint
a hidfőhöz érkező néparadát zsúfolt sorokban
ellepte a hidat, úgy hogy azon hozzávetőleges
számítás szerint mintegy háromezer ember
haladt keresztül egyszerre, körülbelül három-
negyedez óráig tartó folytonosságban. Még is
érezte ezt a tömeget a hidnak két oszlop
között nyugvó főve, mely a roppant mozgó
teher alatt úgy himbaldozott, mint hullámos
vízen a sarka. A mint ezt a főven járó tö-
megek észrevették, borzasztó panique tött ki
közöttük és kivált az asszony nép remélt si-
koltással dölöngelt a himbáló nagy alkotma-
nyon előre. A hátul jövők nem tudván, mi
történik, még sebesebb tempóban igyekeztek
előre, minek az volt a következése, hogy a
hid ingása egyre nagyobb méréket öltött és
azokat is aggodásba ojtette, kik a hatalmas
hid hordképességét és szolid szerkezetét ismer-
ték. Mert valóban egy egész gyufaszál eldobása
vagy a legkisebb vakláma is elég lett volna
a legnagyobb szerencsétlenség előidézésére.
Es ezt előre kellett volna látni a hatósági
személyeknek, kiknek tudomásuk volt a nagy
tömeg érkezéséről. A közüti vas hidon való
közlekedésre nézve kiadott szabályrende-
let nem tartalmaz ugyan külön intézkedést
arra az esetre, ha nyolcezer bucsus érkezik,
per analógiát könnyen rájuthatnak volna az
illető hivatalnokok, hogy ily roppant tömeget
csopontunkit szabad csak a hidra engedni.

— Horvát magyarság. Az északi kór-
házban fekszik egy Pósa Antal nevű sze-
gedi ember. A napokban az északi kór-
ház igazgatósága átrít a szegedi rendőrséghez,
hogy Pósa Antal szegedi-e. Az átrítat horvát
nyelven van és elmondja, hogy Pósa Antal
apját Józsefnek, az anyját pedig Negeky
Ágnesnek hívják. A rendőrségtől az átrítat
elküldik a plébániához, hogy idevaló-e
az a beteg, a kinek az anyja Negeky
Agnes? A plébánián fölülük az anyaköny-
veket és keresik erősen. Nincs, nincs. Soha
sem hívtak szegedi német Negekynek. Az
irat visszakérül a rendőrséghez. A rendőrség-
nél kijavított ekkor a Negeky N e g e k y ö k -
r -e-re, az iratot visszaküldt a plébániához
és ime, mindjárt megtalálják Pósa Antalt.

— Rövid hírek. Rudolf trónörö-
kös s Stefánia főhercegnőnek október első nap-
jaiban érkeznek hazánkra és látom hetet fog-
nak Görény-Szt.-Imrén tölteni. — Krob-
sziai királyi herceg katonai tanulmányai
felvételét végezt Budapestet is meglátogatja.
— Kuranda Emil Brazília főmei alkonsuljává
neveztetett ki. — A múgyetem a K i s f a l -
sá g Kieselbudí Liphay Sándor rector tiszte-
letére nagy fálksmenetet rendez. — A k o -
r i n t y i c z a i furdóben esztendőre nagyobb
hideggőgyintézetet rendeztek be. — V u k o -
v á r t t k e t t ó s k i r v e z t e t t e t t: Novakovic
Kuzman és Nkolovic Gajó rablógyilkosok lakoltak
halállal; Kozarek budapesti hóhér hajtotta végre
az ítéletet.

beszedét, a mi még kevés magyar képviselő
beszámolójává történt meg. — R ó m s b a n
a német nagykövetség palotájának kapuja alatt
nagy földcsúszás történt s az egész óriási épü-
let veszélyben forog, mert hajdani homokbányák
fölé van építve. — N y o l c s z á z z e z e r
f r a n c e r e j e g i c s a l t a m e g Mazarón Lajos
mirai kereskedő Svajez több pénztintézetet és
kereskedőjét s most egész Európában nyomozzák.

Irodalom és művészet.

— **„Józi és Erzsike.”** A kintnő auspi-
ciumok mellett megindult aradi képe s
g y e r m e k u j s á g második számát vettük,
mely hasonló ügyességgel van szerkesztve,
mint az első, és kiálltása, valamint képei ki-
váló csináltak el ismetelten, úgy, hogy a
szöveg és kiállítás kölcsönös és nagy dícsé-
rétnek válik Györgyössy Rudolf szerkesz-
tőnek és Endre Dániel ambítiózus fiatal
kiadóinak. A „Józi és Erzsike” minden hó
15-én jelen meg 16 oldalon, számos eredeti
képpel illusztrálva. Előfizetési ára egy évre
1 f r t 20 k r., egyes szám ára 12 k r. Előfizet-
hetni reá bármelyik aradi iskola igazgató-
ságnál, tanító és tanítónőnél, nemkülönben
bármely könyveskereskedésben és a lap kiadó-
jánál.

A II-ik szám tartalmából kiemeljük „A
bűz a földön” című ismeretterjesztő köz-
leményét, mely után egy kedves kis költemény
következik „Út a kampó” cím alatt. „A
nyulacska” (két képpel) jön ezután,
majd J a n k a i n a k „Énekes madár” című
verse. „A megnomoritott betűk”
(képpel, „Sárkányurfi története”
(Priegl Juditól), „Szakács történet.” Az
érdekes füzetben ezután iniciál „Val-
lás-erköles”-rovat jön, melybe F e h é r
Damasczen a jeles fiatal minorita, két meg-
kapó szépségű példabeszédet írt. „Imádkozó
gyermek” cím alatt jön ezután egy gyönyörű
gyermekima P ó s a Lajostól, a jeles gyer-
mekköltőtől, egy vonzó eredetiségű kép kísé-
retében, mely R a v a s z Imre fényképész
eredeti felvétele után készült. S c h r o d t
György Munkácsy Mihályról írt ismertető
jellemlajzót (képpel), míg L á s z k a Lajos
érdekes gyermekjátékokat ismertet. K á d á r
Lajos „Az irigy” cím alatt mulatságos toll-
rajzokhoz írt találó verseket. A füzetben ez-
után „G y e r m e k d a l o k” következnek,
hangjegyekkel és szöveggel. Végtül érdekes
találós képek és különféle rejtvények zárják
be a gazdag füzetet, melyet melegen ajánl-
unk minden szülő és nevelő figyelmébe.

— **Protestáns irodalmi társaság.** Egyik
budapesti könyvtáros lap szerint egy pro-
testáns irodalmi társaság alakítása ügyében
mozgalom indult meg a protestánsok főbb
városában, nevezetesen Debreczenben, Po-
soznyiban, Budapestben, Eperjesen, Sárospata-
kon, Kolozsvárt, Nagy-Enyeden és Pápan.
A társulat egyesíteni kívánja a hazai refor-
mátusok és evangélikusok összes egyházi és
világi erőit. Célja a protestantizmus tudomá-
nyos és társadalmi befolyásának megőrzése,
a protestáns egyházi és népies irodalom
gyarapítása terjesztése s a híveknek a buzgó
egyházasságban való megtartása. A már kü-
lön megbeszített eszmét octoberben, a midőn
mind a reformátusok mind az evangélikusok
conventiátusi s a eredményhez képest lehető-
leg már az alkalommal megalakítják az egy-
házi irodalmi társaságot.

— **Kitiltott panszálv pap.** Trefort
miniszter egy épp oly hazafias mint eyles
intézkedéséről emlékezik meg a lapok. A
közközlésügyi miniszter ugyanis Bo ó r t,
a hírdető panszálv esperest, a ki a vallástani
tanította a szakolczi kir. catholicus gimnazi-
umban, k i t i l t o t t a az intézetből.
Boórta nézve különben az elespás nem bűn-
tetés, mert pénze van elég, de a panszálvok-
ra mindenesetre súlyos csapást mért a mi-
niszter, mikor egyik oszlopkat alól a gré-
kényt kirántotta.

A nagy világ.
— **Királyi toast.** Sándor czár nevenapja
alkalmából díszdeb volt a lubieni táborban
is. Királyunk Ö Felsege már reggelt intézett
üdvözlő táviratot a czárhoz Brest-Litvskibe,
honnán a czár köszönő távirattal felelt. Dél-
után hat órakor volt a díszdeb, melynél ki-
rályunk Ö Felsege a következő felkiszóntott
mondta: „Poharamat emelem Sándor orosz
czár Ö Felsegének egészségére!” A zenekar
az orosz himnust játszotta, a jelen volt Rich-
ter orosz tábornok pedig táviratlag értesítet
a czárt. Feljött, hogy a toastból hiányzottak a
másik szokásos eme jelentős szavak: „bár-
tom és szövetségem.” A lengyelök örömmel
emlegetik, hogy Rudolf trónörökös, gróf Za-
leski helytartóval társalgva, lengyelül is be-
szélt. Hétfőn a nagy hadgyakorlat véget ér
s a csapatok már oszladoznak.

— Egy művésznő életéből. M e n t e r
Zsófi asszony, a hírneves zongoraművésznő
élelményeiből a művésznő egy barátja több ér-
dekes apróságot közöl egy német lapban, me-
lyeket magától a művésznőtől hallott. Egy
alkalommal M e n t e r Zsófia Bukarestben
adott hangversenyt, melyre azonban a ki-
rályne, ki a művésznőt különben több ízben
kitüntette, nem jelent meg. Pár hónap múlva
— beszéli a művésznő — Párisban Bibesco
herceggnővel találkoztam. Romániai tartó-
kozásomról lévén szó, tudakoltam tőle, miért
nem jött el a királyné hangversenyemre. —
Hiszen ön megsértette a királynét, — hang-
zott a válasz. — Mit? Hogy én a királynét
megsértettem volna? De kérem . . . — Nem

KÖZGAZDASÁG.
— **Vegyes közlemények.**
— **Az aradi gazdasági egylet igazg.**
választmányja folyó évi szeptember hó 22-én
a választás (előzőn 3 órakor Aradon, a
kereskedelmi és iparkamara helyiségében
(templom-utca, Minorita palota) gyűlést tart,
melyre a választmányi tag urak ezennel meg-
hívatnak. Aradon, 1886-évi szeptemberhő
15-én. A z a r a d i g a z d a s á g i e g y l e t
i g a z g a t ó s á g a.

— **A magyar államvasutak bevételei.**
Azon közleményünk kiegészítésül, mely a ma-
gyar államvasutak által beszoigaltott üzleti
főszoigeltől szült, meg a következő részlete-
sebb adatokat közölhetjük: k e s z p é n z b e n
f. é. szept. 7-éig az államvasutak be-
ruházási és üzleti kiadásaiak levonásával be-
szoligaltattak a központi állampénztárba
2,500,000 forintot. A mult év hasonló idő-
szakában a magyar államvasutak a központi
állampénztárba nemcsak nem szoligal-
tattak be semmit, hanem 2,670,000
f r t n y i ö l e g e t, illetőleg e l-
l á t m á n y t k e r t e k a k ö z p o n t i á l l a m -
pénztárból. Természetes, hogy ezen készpénz-
beszállítás nem képviseli az államvasutak ösz-
szes üzleti fölölegét, miután a fennálló
elszámolás mód szerint az államvasutak saját
bevételeikből nemcsak üzleti kiadásait fedezik,
hanem fedezik az összes vasútpitkezése-
ket is, ezenkívül az állami pégyárukat és a
diogyóri gyárnak adnak ellátmányokat. Nem
az üzleti kiadásokhoz tartozó építkezésekre
és beruházásokra kifizettek az államvasutak
saját bevételeikből 7,593,000 frtot, a mi a
fentebb kimutatott 2,500,000 frt készpénzbe-
szállításához hozzáadva, 10,093,000 frt ö l y
ü z l e t i f ö l ö l e g e t, melyet szeptember
7-éig az államvasutak részben készpénzben
beszállítottak a központi állampénztárba, rész-
ben oly butgetszerű kiadásokra fordítottak,
(beruházások és ellátmányok), melyeket kü-
lönben az állam egyéb bevételei forrásából
kellett volna fedezni. A mult év ugyanezen
időszakában beruházásokra az államvasutak
bevételeikből 5,469,000 frtot szoligaltak el.

Hivatalos árfolyam
a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi
szeptemberhő 15-én.

Magyar aranyárak 6 sz	107.—
Magyar aranyárak 4 sz	94.60
Magyar papírárak 6 sz	152.50
Magyar vasuti kölcsön	100.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	104.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.75
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.75
Temes-bánási földterhermentesítési kötvény	104.75
Temes-bánási földterhermentesítési köt. zár.	104.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési köt.	104.50
Magyar szőlőtermesztési kötvény	99.75
Magyar nyereségsorsjegy-kölcson	120.50
Hírszolgálati árszám és s z e g e d i s o r s z e g y	127.—
Osztrák járadék papírban	84.80
Osztrák járadék ezüstre	85.25
Osztrák járadék aranyban	118.50
1860-iki osztrák államorsjegy	140.—
Osztrák-magyar bankorsjegy	983.—
Magyar hitelbankorszegy	287.50
Osztrák hitelintézeti részvény	278.—
Cs. és kir. arany	5 93
Észü	—
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.98
Német birodalmi marka	61.70
London (3 havi váltókért)	126.—
20 markos	118.30

KIS LOTTO.
Prága, szeptember 15-én:
69. 67. 73. 19. 29.

IDEGENEK NEVSORA.
(Szept. 15.)

Fehérkereszt-szálkó. Márky N. birtokos. Sark-
kád. Kendeffy E. birtokos. Arad. Antonovics J. birt.
Lippa Villányi J. mérnök. Budapest. Fekete Gyula.
ügyvéd. Hatvan. Schöbner L. magánzó. Szászváros.
Liskó A. felügyelő. Resitz. Vég. Róza. színműv.
Budapest. Dietrichstein M. kereskedő. Bécs. Rosen-
berg E. kereskedő. Bécs. Weisz M. kereskedő. Buda-
pest. Pollák Fr. kereskedő. Budapest. Paragó J. utazó.
Budapest. Schwarz M. utazó. Budapest.

Nádor-szálkó. Czárán J. birtokos. Lippa. Hramm
J. főhadnagy. B. Csaba. Rozsa L. hadnagy. B. Csaba.
Várady K. járábíró. Nagykál. Glozau A. hivatalnok.
Bécs. Rajka P. jegyző. Simánd. Kende Gyula. ügy-
védjelölt. M. Sziget.

Füherkereszt-szálkó. Bárd Wasmer Adolf. képviselő.
Budapest. Jakabó Mibó, birt. Kupa. Kövér István.
birt. Kókásbánya. Jéjefössy Pál. könyvelő. Pósozny.
Fábián Lajos. keresk. Budapest. Dániel Sándor. ke-
resk. Bécs. Laad J. utazó. Bécs. Kohn Rudolf, utazó.
Prága.

Nyilttér.^o
Ma és a következő napokon
nagy
körhinta-mulatság
nagyszerűen kiálltva.
24 életnagyságu lóval és 8 pamlaggal.
Este fényes bengál világítás mellett.
A körhinta szép zenélő szerkezettel bír és egy
elő loval hozatik mozgásba.
A tulajdonos Németsorság és az osztrák-ma-
gyar birodalom legnagyobb városaiban a leg-
nagyobb eredményeket érte el és általános
tisztelést aratott.
Látható a megyeháza-utca végén
egy díszesen berendezett francia
LÖVÖLDE
mely 20 a legművészebb kivetlő, géppel el-
látott képtáblát tartalmaz 500 czéllal, igen
mulattató, egy szavovard zenekar közreműkö-
désével.
Tisztelettel
Marschner J.

— **A budapesti egyetem és az E. M.**
K. E. A budapesti egyetem újabb el-
ismerésmelétő jelt adta a hazafiaságnak.
Az ifjuság körében 670 frt gyűlt egybe az
erdélyre szánt kulturregyesület javára s ebből
500 frttal az egyetemi ifjuság örökösztáglá
tud. és műegyetemi olvasókör pedig a főm-
aradatt 170 frttal alapító tagul iratkozott be
az egyesületbe.

— A mulatság vége. Véres jelenet
folyt le vasárnap éjjel a kereszteti (Féjér-
mege) kertében. Többen mulattak, ott
késő, midőn a csendőrség meglejt és fel-
oszlásra kerte a társaságot. A mulatók azon-
ban tagadóló feleltek, mire dúlkodás fejlé-

— **Rövid hírek.** A k ö z s h a d ú g y -
m i n i s t e r a d e l e g a t i ó t k ö l t, hier szíret,
nagyobb ősszeget fog kivánni ismétlő puskákra,
utalva arra, hogy Németország már hat had-
test számára szerzte be ezt a drága pórtékát.
— Dr. Seitz József schönbrunni udvari
káplán hazánkfinak temetése a királyi rendelé-
tére a kastélyból történt s a szertartást dr.
Mayer udvari lelkész végezte, ki Ö Felsege pa-
rancsára Ischiból utazott Schönbrunnba.
— T r i e s t b e n az utóbbi 24 óra alatt 16
betegedés és 3 haláleset fordult elő cholera-
ban; a járvány már Pólában is jelenkezik. — A
„T i m e s” egyik utóbbi száma kivonatban is-
merteti Horváth Gyula orsz. képviselőnek minapi

— **Rövid hírek.** A k ö z s h a d ú g y -
m i n i s t e r a d e l e g a t i ó t k ö l t, hier szíret,
nagyobb ősszeget fog kivánni ismétlő puskákra,
utalva arra, hogy Németország már hat had-
test számára szerzte be ezt a drága pórtékát.
— Dr. Seitz József schönbrunni udvari
káplán hazánkfinak temetése a királyi rendelé-
tére a kastélyból történt s a szertartást dr.
Mayer udvari lelkész végezte, ki Ö Felsege pa-
rancsára Ischiból utazott Schönbrunnba.
— T r i e s t b e n az utóbbi 24 óra alatt 16
betegedés és 3 haláleset fordult elő cholera-
ban; a járvány már Pólában is jelenkezik. — A
„T i m e s” egyik utóbbi száma kivonatban is-
merteti Horváth Gyula orsz. képviselőnek minapi

*) R rovat alatt közöltökör nem vállal felelősséget a
Szék.

PROBST KÁROLY és TÁRSAI

ezennel tisztelettel jelentik, hogy

női ruha és felöltő-készítő-osztályuknak

egy egész új és a jelenlegi követelményeknek megfelelő irányt adtak, a mennyiben az eddigi viszonyt volt szabójukkal megszakították és annak helyébe egy kitűnő külföldi szakembert alkalmaztak, ki a külföldön és Bécsben a legelső szabóműhelyek élén számos évek óta működött.

Ezen új előnyös berendezés, valamint a legjobb munkaerők alkalmazása által képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek minden tekintetben megfelelni, s úgy szabás, mint kivitel tekintetében mérsékelt árak mellett becses vevőinknek a legtökéletesebbet nyújtani.

Egyszersmind van szerencsénk tudósítani, miszerint

őszi és téli divat-ujdonságaink, ugyszintén legújabb divatu felöltők

nagy választékban megérkeztek, s a nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve, magunkat ajánljuk.

Mély tisztelettel

PROBST KÁROLY és TÁRSAI.

578-2.10

„Széchenyi irodalmi intézet“

papir-, író-, és rajzkereskedésében (főter, Neuman-ház),

következő különlegességek kaphatók:

1. Excelsior tolltartók, előkészülékkel, hogy hosszabb ideig csak egyszer kell tentába mártani a tollat, 8 krtól 50 krig.
2. Különlegességek, rondírás, rasztrirozás, kottaléniázásra stb.
3. Automatic-ironok, melyek nyomásra ki és befelé mennek, egy drb 30 kr; diszes gyöngyház kiállítással 1.10—1.20-ig.
4. Japáni papir, (elszakíthatlan) értékes okmányok felvételére, iva 4 krtól 10-ig.
5. Kiváló szép levélpapír, 10—20—25—50—100 darab egy tokban, ugyanannyi borítékkal 10 krtól 2.50-ig. Azonkívül bárminemű a papir-, író- és rajzkereskedés szakmájába vágó tárgyak kaphatók, különösen iskolai eszközök sat.

Női szabóságban

277-1.2

gyakorlott

munkásnők

felvételnek

PROBST K. és TÁRSAI-nál

Ugyanott tanuló leányok felvételnek.

CACAO
CHOCOLADE
VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyünk és ezügnk alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

es. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi székhely, hely: Bécs, V. Alleegasse, Nr. 48. (a déli vasut mellett.)

Hirdetmény.

Alolirt hegyközség előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Magyarát községhezánál f. hó 19-én, d. e. 10 órakor

hegyszék

fog tartatni.

Tárgyai:

A f. évi szüret megtartása feletti tanácskozás és véleményadás.

Mely hegyszékre az összes magyarati szőlőbirtokos urak tisztelettel meghívattak.

Magyaraton, 1886. évi szept. 14-én.

Popescu János,

576-1.2 jegyző.

Nagy raktár kárpitos- és asztalos butorokban, I

578-1*

Ifj. Kézsmárky István,

Aradon, főter, kaszinó épület, a minoriták temploma átellenében.

Ajánlja

dusan berendezett bútorraktárát

mindennemű szalon, ebédlő s hálószoba berendezésekből, valamint fénytelen diófa, és tölgyfa butorait. Szállodai és fürdői berendezések, úgy menyasszonyi kelengyék elkészítése jutányosan, gyorsan s pontosan eszközöltetik.

Ugyanott egy jó erkölcsű fiu tanoncznak fölvetetik.

Hirdetmény.

Kovaszincz hegyközsége részéről a szüret idejének meghatározása tárgyában f. hó 19-én a községhezánál

közgyűlés

fog tartatni, mire részve a vidéki szőlőbirtokos urak minél nagyobb számban leendő megjelenésre tisztelettel meghívattak.

Kelt Kovaszinczon, 1886. szept. 12.

Neszly János,
 hegykapitány.

575-1

Obetkó Kálmán üzletében Aradon

a nyári idényre igen alkalmas áruk

Soda-víz készítő gépek, melyek segítségével öt percz alatt a legüdítőbb ital nyerhető

1/2 literes	1 literes	1 1/2 literes
6.50	7.50	8.50
1 1/4 literes	2 literes	3 literes
9.50	11.50	13 ft

Amerikai víz-szűrő gépek, tömörített szénből, — miután az alföld számtalan vidékén az ivóvíz kellemetlen utóízű és zavaros, e mellett ártalmas, nem lehet ezen találmányt eléggé a közönség figyelmébe ajánlani, különösen gyomor és bélbajoknál ily gép felettebb fontos, léteznek következő nagyságban

naponként 20 40 60 80 liter szűrő

képeséggel 1.65 2.80 4.50 6.50 kr.

Ablak redők fából szőve, fehér és zöld színben

árak alább jegyzett méretű ablakokhoz
 90 széles 95 100 105
 180 hosszú 190 200 210

1 ft 35, 1.45, 1.60, 1.80,

felhuzó készüléket bele érve finomabb szövétű redők valódi lün fonattal a fent jegyzett négy nagyság szerint 1.75, 2.—2.20, 2.35 kr.

Jaloux redők, egymás felett függő deszkából, négyzet méterje 2 ft 50 kr., finomabb 3 ft.

Keresztbe szővött len vászon redők simán vagy csikkal fen jelzett négy nagyságban 2.85, 3.—3.20, 3 ft 60 kr.

Utazó kofferek, kézi egyszerű, 45 cm. hosszúságtól 65-ig, 80 krtól 1 ft 50 krig finomabb kézi kofferek 50 cm.-től 70-ig, 2 fttől 6 fttig, kitágható (Soufflé) kofferek 5 fttől 12 fttig.

Kézi táskák egyszerűek, vászonból puhák és kemények 1 fttől 3.50-ig, bőrből 2 fttől 20-ig. **Fa-kofferek,** vászon huzattal, alacsonyok, leginkább iskolába küldendőeknek alkalmas 2.70, 3.50 4.50, — nagyobb magas betétes kofferek 4.75, 5.50, 6.—, 8.— fttől 15 fttig.

Fonott kosár kofferek, melyek könnyűségükkel fogva ajánlatosak, mint fürdői és költözködési célra 3.50, 4.50, 5 ft.

Esőköpenyek gumbiból, bővebb ugynevezett katonai szabás kapucznival, erős szövétből 8, 9, 10, a legnagyobb 12 ft.

Egész könnyű hamvas szövétből, melyek zsebbe tehetők 9, 10 és 11 ft, a szűk palettotval fel nem cserélendők.

Női esőköpenyek szürke és fekete gummi szövétből, mintázott, egész könnyű, hosszu gallér alakban 9, 10 ft.

Eső-ernyők 80 kr., 1 ft, 1.25, 1.50, 2.50.

Selyem eső-ernyők 3.50, 4, 4.50, 5, 8, 10 ft.

Férfi napernyők 90 kr., 1, 1.20, 1.50, 2 ft. — Selyem 3 ft, 4.50.

Női napernyők gyári áron alul kiárultatnak.

Függő-ágyak len-spárgahálóból, gyermekeknek 3 ft, 3.50. felnőtteknek 4 ft, 4.50, 5.50.

Gyermek hinták, szobába és kertbe alkalmazhatók, egészen össze tehetők 2.50, 3.50, 4 ft.

Hydronette legezészerűbb virág-fecskendő kertbe, sőt szobátüz ellen is használható 9, 15 ft.

Kerti gyertya-tartók barna fém 1 ft, finom réz feltöltő ruganyval és a falra is alkalmazható 2 ft 50 kr.

Lampionok kerti ünnepekre 10 krtól 60-ig.

Összeállított lampion csoportozat 65—70 darab összesen 10 ft.

Szabadba alkalmas társas játékok kugl, sárkány, ballon, gummi labdák, karikák, tovbába croquette 2 fttől 10-ig.

Szalma kalapok urak, hölgyek és gyermekeknek,

különös figyelmet érdemelnek a divatos mairóz és vadász kalapok, valamint igen könnyű női negligés kalapok 15 krtól felfelé.

Uszó-nadrágok gyermekeknek és uraknak 25 krtól felfelé.

Fürdő kalapok és sapkák viasz tafetából 50 krtól 1.20 krig.

Turista vagy fürdői vászon cipők fonott kender s gyantás talppal, melyek tornászatra is felettebb alkalmasak, gyermekeknek 60, 80, 1 ft, nőknek 1 ft 20 kr, férfiaknak 1.50.

Legkifűnőbb rovar-irtó por Zacherlin, minden a háznál előforduló féreg ellen, üvege 15, 30 és 50 kr.

Andel-féle rovar-irtó por, különösen légy, poloska, és az ugynevezett sváb-bogarak ellen, egy doboz 20, 40, 60 kr.

Rovar-por hintó-gömbök 30, 35 kr.

Halászlé készletek három és négy részbe ki-huzható borsászai botok, horgok, horog-zsinorok, utánzott horog-féreg és különböző készletek, az elősoroltakon kívül még számtalan tárgyak léteznek, melyekről árjegyzékkel készséggel szolgálók.

Gyermek-kocsik 5.—, 4.50, 6.50, 8, 10 ft.

Póztai rendelmények azonnal teljesítettnek.

463-15*